

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/19/036281/158634
Documentnummer:
Datum: 29 oktober 2019/ verzonden 30 oktober
Onderwerp: Overdracht provinciale bodemtaken in kader Omgevingswet
Bijlage(n): Nee

Geachte Raad,

In de commissie WRG van 12 september 2019 hebben wij toegezegd u schriftelijk nader te informeren over de overdracht van bodemtaken in het kader van de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt. Het wettelijk kader voor bodem zal er onder de Omgevingswet anders uitzien dan thans onder de Wet bodembescherming.

Huidige situatie

De provincie en een aantal grote gemeenten zijn bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb). Op grond van de Wbb worden beschikkingen genomen bij gevallen van ernstige bodemverontreiniging (vaststellen ernst en eventuele noodzaak om spoedig tot saneren over te gaan, instemmen met het saneringsplan, instemmen evaluatierapport, instemmen nazorgplan) of meldingen goedgekeurd op grond van het Besluit uniforme saneringen (BUS). Voor het grondgebied van Voorschoten worden deze taken van de provincie in mandaat uitgevoerd door de Omgevingsdienst West Holland (ODWH).

Regels rond grondverzet en kwaliteitsborging zijn vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. Gemeenten zijn hiervoor bevoegd gezag. Voorschoten heeft samen met Wassenaar en Leidschendam-Voorburg beleid geformuleerd. Meldingen met betrekking tot het toepassen van grond worden onder mandaat door de ODWH aan dit beleid getoetst en gehandhaafd.

Toekomstig wettelijk kader

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de gemeente primair verantwoordelijk voor de leefomgeving, inclusief de bodemkwaliteit. De provincie blijft bevoegd gezag voor het grondwater en de locaties die onder het overgangsrecht vallen. Hieronder vallen locaties waar sprake is van een beschikking om tot spoedige sanering over te gaan, locaties waarvoor een saneringsplan of een BUS melding reeds is ingediend en locaties die nazorg behoeven. Er komen algemene regels voor milieubelastende activiteiten zoals het graven, saneren en toepassen van grond. Afwijken van deze regels is mogelijk mits door de gemeente vastgelegd in het omgevingsplan. Daarnaast zijn er instructieregels (aanwijzingen van het Rijk of de provincie) om op te nemen in het omgevingsplan. Te denken valt aan de verplichting tot het vastleggen van bodemwaarden per gebied voor het toelaten van bouwactiviteiten en een beschrijving van mogelijk sanerende maatregelen die getroffen moeten worden wanneer de bodemwaarden worden overschreden. Het omgevingsplan wordt dus een belangrijk instrument om de ambities van de gemeente in vast te leggen. Zolang die ambities niet zijn vastgelegd gelden standaard rijksregels als onderdeel van het omgevingsplan (bruidsschat).

Overdracht

Met het van kracht worden van de Omgevingswet zal een verschuiving in de taken plaatsvinden. Grondverzet en bodemsanering wordt veelal mogelijk onder algemene regels zonder

tussenkomsst van het bevoegd gezag. Er geldt dan wel een informatieplicht. Daardoor verschuift het accent van toetsing (vooraf en achteraf) naar advisering/voorlichting en toezicht.

Op grond van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zullen de toezicht- en handhavingstaken met betrekking tot de bodem, ook na de invoering van de Omgevingswet, bij de omgevingsdiensten belegd blijven als onderdeel van het basistakenpakket, hoewel vanaf dat moment onder gemeentelijk bevoegd gezag. De provincie laat aan de gemeenten waar de uitvoering van de beschikkingstaken, het beheer van het bodeminformatiesysteem en het uitvoeringsbeleid belegd gaat worden. Het ligt het voor de hand om deze taken ook bij de omgevingsdienst te beleggen omdat de expertise daar reeds aanwezig is.

In het kader van de overdracht vindt in eerste aanleg afstemming met de provincie plaats over de feitelijke overdracht van bodemdossiers. De omgevingsdiensten, die de dossiers voeren, worden hierbij betrokken. Ook is afstemming nodig over de extra in te zetten capaciteit voor de taken die overgaan. Op dit moment onderzoekt het Rijk - samen met het IPO en de VNG - op welke wijze de huidige financieringssysteem voor bodemtaken van lagere overheden moet worden aangepast. De verwachting is dat het Rijk begin 2020 bekend zal maken op welke wijze de bodemtaken van de gemeenten vanaf 2021 door het Rijk worden bekostigd.

Beleid

Naast de feitelijke overdracht van taken en dossiers zullen ten behoeve van de gemeentelijke omgevingsvisies en omgevingsplannen beleidsmatige keuzes moeten worden gemaakt, ook met betrekking tot het gebruik van de ondergrond en hoe we omgaan met slappe bodem. Hierbij zal afstemming plaatsvinden met de provincie, omgevingsdiensten en regiogemeenten. Een ieder heeft er baat bij als de beleidskeuzes van gemeenten zoveel mogelijk eenduidig zijn.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.